

ЗВІТ
представника Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
у Харківській області
за 2016 рік

Вступ

Представник Національної ради у Харківській області та працівники секретаріату представника впродовж 2016 року здійснювали повноваження Національної ради на території Харківської області відповідно до ст. 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

Правову основу діяльності представника Національної ради у Харківській області складають: Конституція України, закони України, які регламентують питання функціонування телерадіопростору України, постанови Кабінету Міністрів України, рішення Ради Національної безпеки і оборони України, План розвитку телерадіоінформаційного простору України, рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Основними напрямками роботи представництва Національної ради у Харківській області протягом звітного періоду стали:

- організація та проведення планових та позапланових перевірок телерадіоорганізацій;

- наглядові моніторинги телерадіоорганізацій на предмет дотримання вимог чинного законодавства України;

- моніторинг телепрограм щодо трансляції іноземного продукту;

- здійснення аналізу ситуації щодо фактичного прийому сигналу з Російської Федерації на прикордонній території;

- проведення моніторингів мовлення щодо присутності у передачах осіб, які створюють загрозу національній безпеці України;

- проведення цільових моніторингів під час днів трауру (скорботи, жалоби) та днів пам'яті;

- контроль за виконанням провайдерами програмної послуги рішень Національної ради щодо припинення ретрансляції іноземних програм, зміст яких не відповідає законодавству України;

- перевірка ретрансляції тимчасово заборонених іноземних програм у громадських закладах;

- контроль за дотриманням радіомовниками області законодавчих норм щодо відсоткового співвідношення пісень вітчизняних авторів та виконавців, які звучать

українською мовою, а також ведення ефіру та підготовка передач українською мовою;

- роз'яснювальна робота щодо переходу на цифрове мовлення та впровадження мовленням громад;

- співпраця з органами місцевої влади (ХОГА, РГА) та силовими структурами;

- дослідження покриття території області цифровим сигналом;

- робота з ТРО по оприлюдненню структури власності та штрафів;

- робота зі зверненнями громадян;

- ведення нормативно-правової бази;

- поповнення та оновлення власної бази рішень Національної ради щодо телерадіокомпаній області;

- онлайн - участь у нарадах, засіданнях, семінарах Національної ради та інше.

1.1. Підсумки ліцензування телерадіомовників за звітний період

За підсумками ліцензування у Харківській області протягом 2016 року Національною радою було ухвалено **65** рішень щодо місцевих телерадіокомпаній, які юридично зареєстровані на території Харківської області, прийнято 3 рішення щодо відкладення розгляду питань; прийнято **100** рішень щодо загальнонаціональних та регіональних мовників, які мають юридичну адресу в інших регіонах, але здійснюють діяльність на території Харківської області; прийнято 7 рішень щодо відкладення розгляду питань стосовно загальнонаціональних і регіональних мовників; також прийнято **141** окреме рішення, які мають значення для телерадіопростору Харківської області.

Упродовж 2016 року

• Видано (додатки 4,10):

4 ліцензії місцевим телерадіоорганізаціям, які здійснюють діяльність у регіоні:

- телерадіоорганізації супутникового мовлення – 1 (1 ТРО): ТОВ «ТРК «СВІТЛО», м. Харків (нова ТРО);

- провайдерам програмної послуги – 2 (2 ТРО): ТОВ «ТРК «ПРОСТОР», смт Ківшарівка, м. Куп'янськ Харківської обл. (нова ТРО), і ТОВ «ТРК «Вектор», м. Лозова Харківської обл.;

- телерадіоорганізації кабельного мовлення – 1 (1 ТРО): ТРК Красноградщини

«ЦЕНТР», м. Красноград Харківської обл.

3 ліцензії телерадіоорганізаціям, які здійснюють діяльність у регіоні:

- телерадіоорганізації ефірного радіомовлення – 1 (1 ТРО): ДП «ТРМК «Люкс»,

м. Харків (з юридичною адресою у м. Києві);

- провайдером програмної послуги – 3 (2 ТРО): ТОВ «КОНТЕНТ ТРЕЙДІНГ», м. Пісочин, смт Пісочин, с. Циркуни, смт Слобожанське Харківської обл. (з юридичною адресою у м. Києві), і ТОВ «ТРК «РЕГІОН», м. Куп'янськ Харківської обл. (з юридичною адресою у м. Одесі).

• **Внесено зміни** до ліцензій (додатки 2, 8, 14):

до 20 ліцензій 13 місцевих телерадіоорганізацій, які здійснюють діяльність у регіоні:

- телеорганізацій ефірного аналогового та цифрового мовлення – 7 (6 ТРО): ПП ТРК «Зміїв ТБ», м. Зміїв Харківської обл.; ТРК ЧУГУЇВЩИНИ «СЛОБОЖАНКА»,

м. Чугуїв Харківської обл.; ПрАТ «ТРК«ПРАВО А/ТВК», м. Харків; ТОВ «ТРК «СІГМА», м. Лозова Харківської обл.; КУП'ЯНСЬКА ТРК, м. Куп'янськ Харківської обл.; ТОВ «ТРК «СІМОН.», м. Харків;

- радіоорганізацій ефірного мовлення – 2 (2 ТРО): ТОВ «ТРК «СІМОН», м. Харків; ТОВ «ТРК «РАДІО 50», м. Харків;

- радіоорганізацій проводового мовлення – 2 (2 ТРО): ТРК ЧУГУЇВЩИНИ «СЛОБОЖАНКА», м. Чугуїв Харківської обл.; ІЗЮМСЬКА РАДІОКОМПАНІЯ «РАДІО-ІЗЮМ», м. Ізюм Харківської обл.

- телерадіоорганізацій кабельного мовлення – 4 (1 ТРО): ТОВ «ІНТЕРКОМ-ІНВЕСТ», м. Харків;

- провайдерів програмної послуги – 5 (2 ТРО): ТОВ «МАКСНЕТ», м. Харків;

ТОВ «ТРК «Вектор», м. Лозова Харківської обл.;

до 19 ліцензій 12 регіональних телерадіоорганізацій (у т. ч. ТРО, які мають юридичну адресу у інших містах та здійснюють діяльність у Харківській обл.):

- телеорганізацій ефірного аналогового та цифрового мовлення – 2 (2 ТРО), у т. ч. НТКУ, логотип «ОТБ»;

- радіоорганізацій ефірного мовлення – 8 (6 ТРО), у т. ч. НТКУ, позивні «Говорить Харків»;

- телеорганізацій кабельного мовлення – 5 (1 ТРО);

- провайдерів програмної послуги – 4 (3 ТРО);

до 28 ліцензій 20 загальнонаціональних телерадіоорганізацій, які здійснюють діяльність у регіоні:

- телеорганізацій ефірного аналогового та цифрового мовлення – 23 (15 ТРО);

- радіоорганізацій ефірного мовлення – 4 (4 ТРО);

- провайдерів програмної послуги – 1 (1 ТРО).

• **Продовжено термін дії** (додатки 3, 9, 15):

6 ліцензій місцевих телерадіоорганізацій, які здійснюють діяльність у регіоні:

- телеорганізацій ефірного аналогового та цифрового мовлення – 4 (4 ТРО);

ПрАТ «РЕГІОНАЛЬНА ТЕЛЕМОВНА КОМПАНІЯ «ТОНІС-ЦЕНТР», м. Харків; ПП ТРК «Зміїв ТБ», м. Зміїв Харківської обл.; ТОВ «ТРК «НАДІЯ», м. Первомайський Харківської обл.; ТРК ЧУГУЇВЩИНИ «СЛОБОЖАНКА», м. Чугуїв Харківської обл.;

- радіоорганізацій ефірного мовлення: ТОВ «ТРК «СІМОН», м. Харків; ТОВ «РАДІО «НОВА ХВИЛЯ», м. Харків;

3 ліцензії 3 регіональних телерадіоорганізацій (у т. ч. ТРО, які мають юридичну адресу у інших містах та здійснюють діяльність у Харківській обл.):

- телеорганізацій ефірного аналогового та цифрового мовлення – 2 (2 ТРО), у т. ч. НТКУ, логотип «ОТБ»;

- радіоорганізацій ефірного мовлення – 1 (1 ТРО);

1 ліцензії 1 загальнонаціональної телерадіоорганізації, яка здійснює діяльність у регіоні:

- телеорганізації ефірного аналогового та цифрового мовлення – 1 (1 ТРО).

• **Анульовано** (додатки 5, 11, 16):

4 ліцензії місцевим телерадіоорганізаціям, які здійснюють діяльність у регіоні:

- телерадіоорганізаціям кабельного мовлення – 2 (2ТРО): ТОВ «ТРК «ВЕКТОР», м. Лозова Харківської обл., і ТОВ «ТРА «ВЕКТОР ІНФОРМ», м. Лозова Харківської обл.;

- провайдером програмної послуги – 1 (1 ТРО): ТОВ «ТРК «ВЕКТОР», м. Лозова Харківської обл.;

1 ліцензію 1 регіональній телерадіоорганізації (ТРО, яка має юридичну адресу у іншому місті та здійснює діяльність у Харківській обл.):

- провайдера програмної послуги – 1 (1 ТРО).

1 ліцензію 1 загальнонаціональної телерадіоорганізації, яка здійснювала діяльність у регіоні:

- телеорганізації ефірного аналогового та цифрового мовлення – 1 (1 ТРО).

Протягом 2016 року призначено **10** позапланових перевірок за **10** ліцензіями **10** місцевим ТРО, які здійснюють діяльність у Харківській області (додаток 6).

Призначено **2** позапланові перевірки за **2** ліцензіями **2** регіональних ТРО, які здійснюють діяльність у Харківській області (*у т. ч. ТРО, які мають юридичну адресу у інших містах та здійснюють діяльність у Харківській обл.*) (додаток 12).

Призначено **24** позапланових перевірки за **20** ліцензіями **19** загальнонаціональних ТРО, які здійснюють діяльність у Харківській області (додаток 17).

Проведено **19** перевірок, з них **9** планових і **10** позапланових, місцевих ТРО (додаток 1).

Проведено **24** перевірки за **20** ліцензіями **19** загальнонаціональних ТРО, які здійснюють діяльність у Харківській області (додаток 13).

Ефірне аналогове, цифрове, супутникове та кабельне телемовлення

У Харківській області на підставі ліцензій Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення здійснюють діяльність **27** телеорганізацій з юридичною адресою на території Харківської області, в т. ч.:

- за способом розповсюдження сигналу:

• телекомпаній супутникового, аналогового та цифрового ефірного мовлення – **20**;

• телекомпаній, що здійснюють мовлення у кабельних мережах – **7**;

- за формою власності:

• державних – **1** (НТКУ, логотип «ОТБ»);

- комунальних – **3** (Куп`янська телерадіокомпанія, ТРК Чугуївщини «Слобожанка», ТРК Красноградщини «ЦЕНТР»);
- приватних – **23**;
- за територією розповсюдження:
- регіональних (в межах області) – **1** (НТКУ, логотип «ОТБ»);
- місцевих -**26**.

Телеорганізація аналогового мовлення ТК «Омега», м. Красноград Харківської обл., припинила своє існування по закінченні терміну ліцензії. Анулювала ліцензію телекомпанія кабельного мовлення ТРК «ВЕКТОР ІНФОРМ», м. Лозова Харківської обл. Не продовжило ліцензію аналогового мовлення ВМП «Горизонт», м. Первомайський Харківської обл.

На території Харківської області ліцензії на мовлення у багатоканальній телемережі МХ-5 мають **4** телерадіокомпаній: Харківська філія НТКУ, логотип «ОТБ», ПРАТ «РТМК «Тоніс-Центр», ТОВ «ТРК «Вектор» і ВМП «Горизонт». У Харківській області залишилися вільними місця в МХ-5 у м. Харкові (**1** канал), м. Ізюм (**2** канали), м. Куп'янськ (**2** канали), смт Кегичівка (**1** канал), смт Великий Бурлук (**2** канали).

Згідно з умовами ліцензій Національної ради відповідні передавачі встановлені на вежах Харківського ОРТПЦ в **9** населених пунктах: м.м. Харків, Краснокутськ, Балаклія, Ізюм, Лозова, Куп`янськ, смт Великий Бурлук, Кегичівка, Сахновщина.

Крім того, у Харківській області має ліцензії на ефірне аналогове та цифрове телемовлення **31** загальнонаціональна та регіональна.

Ліцензії на кабельне мовлення у Харківській області мають **7** ТРО – **3** у Харкові і **4** у районах області. Також ліцензії на кабельне мовлення у Харкові та смт Солоницівка має **1** ТРО з юридичною адресою за межами області – ТОВ „ВІА МЕДІА”, м. Київ.

Супутникове мовлення

Ліцензію на супутникове мовлення мають **2** телекомпанії Харківщини – ВМП «ГОРИЗОНТ», м. Первомайський Харківської обл., та ТОВ «ТРК «СВІТЛО», м. Харків (отримала ліцензію НР 2016 року).

Ефірне радіомовлення

Ліцензії на ефірне радіомовлення в Харківській області мають **7** ТРО – **6** у Харкові й **1** у м. Лозовій.

У Харківській області мають ліцензії на ефірне радіомовлення **22** загальнонаціональні та регіональні ТРО. ДП «ТЕЛЕВІЗІЙНА ТА РАДІОМОВНА КОМПАНІЯ «ЛЮКС», м. Харків, отримало ліцензію НР 2016 року.

Проводове радіомовлення

Протягом останніх років продовжує спостерігатися тенденція щодо скорочення кількості радіоточок Харківської області через відсутність перспектив ремонту та обслуговування мереж, які належать ПАТ «Укртелеком», витіснення проводового радіомовлення більш сучасними засобами комунікацій, а також через фінансові труднощі. Місцеві органи влади здебільшого недостатньо фінансують проводові радіо, всі з яких мають виключно комунальну форму власності.

Станом на грудень 2016 р. у Харківській області працюють **19** телерадіоорганізацій, які мають ліцензії на проводове радіомовлення – з них 2 у Харкові і 17 у районах області (з них Близнюківське селищне радіо не працює).

Провайдери програмної послуги

У Харківській області телевізійні програми розповсюджують **26** провайдерів програмної послуги (далі – ППП), із них: у м. Харкові – **4**; у районах області – **22** (з них **3** провайдери ТОВ «Бакат ТВ», м. Чугуїв Харківської обл., ФОП Войнов С. М., с. Хроли Харківської обл., і ТОВ «ТК «Тоніс-Ізюм», м. Ізюм Харківської обл., не працюють).

Отримала ліцензію провайдера програмної послуги нова компанія – ТОВ «ТРК ПРОСТОР», смт Ківшарівка, м. Куп'янськ Харківської обл.

7 провайдерів працюють із юридичними адресами в інших регіонах.

Рішенням Національної ради № 2629 від 15.12.2016 затверджено «Перелік програм, які є обов'язковими для включення до складу універсальної програмної послуги» у Харківській області, що потребуватиме внесення змін у ліцензії ППП Харківщини.

1.2. Загальний стан телерадіопростору Харківської області

У телерадіопросторі Харківської області працює **127** телерадіокомпаній, у тому числі **63** загальнонаціональних (додаток 20) і регіональних та **65** місцевих.

З 63 загальнонаціональних і регіональних телерадіокомпаній з юридичною адресою в інших регіонах:

- телекомпаній ефірного аналогового та цифрового мовлення -**31**;
- ефірних радіокомпаній –**22**;
- проводових радіокомпаній – **1**;
- провайдерів програмної послуги –**7**;
- а також ТОВ „ЗЕОНБУД”, м. Київ.

З 65 місцевих телерадіоорганізацій, які мають юридичну адресу на території Харківської області:

- регіональних (у межах області) – **1**;
- місцевих – **64**.

За формою власності місцеві телерадіокомпанії розподіляються наступним чином: **1** - державної форми власності, **18** – комунальної, **45** – приватної.

Загальна кількість ліцензій місцевих ТРО становить – **92**, з них:

- ліцензій телекомпаній аналогового та цифрового ефірного мовлення - **19** (*11 телекомпаній транслюють програми в аналоговому стандарті; 2 телекомпанії транслюють програми в аналоговому і цифровому стандартах; 1 телекомпанія – в аналоговому, цифровому і супутниковому стандартах, 1 телекомпанія транслює програми виключно у цифровому стандарті, 1 телекомпанія транслює програми у супутниковому стандарті*);

- ліцензій ефірного радіомовлення - **8**;
- ліцензій проводового мовлення -**19**;
- ліцензій кабельного телемовлення –**12**;
- ліцензій провайдерів програмної послуги - **34** (у тому числі **5** IPTV).

Слід зазначити, що з 4 регіональних каналів телемережі МХ-5 лише на двох мовлення здійснюють місцеві мовники (Харківська обласна державна телерадіокомпанія і ПрАТ «РТМК «Тоніс-Центр»), канал «БТБ» мовлення не здійснює, а канал «112 Україна» є загальнонаціональним (Національна рада з питань телебачення і радіомовлення відмовила в переоформленні ліцензії компанії "Новий

формат", яка отримала право мовлення у регіональному мультиплексі – наразі справа перебуває в суді).

З технічних причин покриття території Харківщини цифровим сигналом складає приблизно 60 % території. Відсутній або неякісний прийом програми Харківської філії НТКУ та місцевих телерадіокомпаній у Зміївському, Краснокутському, Коломацькому, Печенізькому, Чугуївському, Барвінківському та частково у Богодухівському, Сахновщинському районах Харківської області. Згідно з умовами ліцензій Національної ради передавачі встановлені на вежах Харківського ОРТПЦ в 9 населених пунктах: м.м. Харків, Краснокутськ, Балаклія, Ізюм, Лозова, Куп`янськ, смт Великий Бурлук, Кегичівка, Сахновщина.

У Харківській області мовлення у кабельних мережах здійснюють 7 телекомпаній: 3 – в м. Харкові і 4 – у районах області.

Узагальнена статистика по Харківській області

Місцеві ТРО:

- проведено **19** перевірок, з них **9** планових і **10** позапланових – додаток 1;
- внесено зміни до **20** ліцензій **13** ТРО (прийнято **22** рішення), саме по 6 ТРО ефірного телемовлення, 2 ТРО ефірного радіомовлення, 2 ТРО проводового радіомовлення, 2 ТРО кабельного мовлення, 2 провайдерів програмної послуги, - додаток 2; розгляд питання щодо 1 провайдера програмної послуги за 1 ліцензією (2 рішення) відкладено, – ТОВ «ТРК «Епсілон ТВ», м. Харків, - додаток 2;
- продовжено термін дії ліцензії **6** ТРО ефірного телемовлення (**6** ліцензій, **6** рішень) – додаток 3;
- видано **4** ліцензії **4** ТРО (**4** рішення), ТРО супутникового мовлення, кабельного мовлення і 2 провайдерам програмної послуги - додаток 4;
- анульовано **3** ліцензії **2** ТРО кабельного мовлення і провайдера програмної послуги (**4** рішення) – додаток 5;
- призначено **10** позапланових перевірок **10** ТРО (по **10** ліцензіям, **15** рішень) – додаток 6.

Регіональні ТРО, ліцензовані в Харківській області:

- проведено 1 позапланову перевірку 1 ТРО (1 ліц., 2 рішення) – додаток 7;
- внесено зміни до **2** ліцензій **2** ТРО (прийнято **2** рішення) - додаток 8;

- продовжено термін дії ліцензії **3** ТРО (**3** ліцензії, **3** рішення) – додаток 9;
- видано **4** ліцензії **3** ТРО (**4** рішення) – додаток 10;
- анульовано **1** ліцензію **1** ТРО (**1** рішення) – додаток 11;
- призначено 2 позапланові перевірки 2 ТРО (2 ліц., 2 рішення) – додаток 12.

Загальнонаціональні ТРО, ліцензовані в Харківській області:

- проведено **20** перевірок **15** ТРО за **16** ліцензіями (**20** рішень) – додаток 13;
- внесено зміни до **28** ліцензій **20** ТРО (прийнято **51** рішення) – додаток 14;
- продовжено термін дії ліцензії **1** ТРО (**1** ліцензія, **1** рішення) – додаток 15;
- нових ліцензій не видано;
- анульовано 1 ліцензію 1 ТРО (1 рішення) – додаток 16;
- призначено **20** позапланових перевірок **19** ТРО (по **19** ліцензіям, **24** рішення) – додаток 14 – додаток 17.

Прийнято **141** окреме рішення НР, важливих для регіону, - додаток 18.

2. Дотримання телерадіоорганізаціями ліцензійних умов та умов ліцензій

Реалізуючи визначені законодавством повноваження щодо наглядових функцій, упродовж звітного періоду представництвом Національної ради у Харківській області здійснювалися добові моніторинги до планових та позапланових перевірок, на виконання контрольних рішень, а також цільові, тематичні та вибіркові моніторинги тощо.

Представником та працівниками секретаріату було проведено **19** перевірок, з них **9** планових і **10** позапланових, здійснено **82** повних та **37** вибіркових моніторингів діяльності телерадіокомпаній області (всього **119**) (табл. 1).

Із загальної кількості повних моніторингів здійснено:

- **47** моніторингів телемовників;
- **17** моніторингів радіомовників;
- **18** моніторингів провайдерів програмної послуги.

Всього протягом року було зафіксовано **29** ознак порушень законодавства: **10** у радіомовників, **11** у телемовників і **8** у ППП. 19 ТРО протягом року було направлено

16 листів-повідомлень щодо ознак порушень (додаток 19). **7** ТРО за результатами моніторингу ініційовано призначення позапланових перевірок.

Протягом звітного року працівниками секретаріату представника Національної ради у Харківській області було проведено **13** контрольних моніторингів після перевірок телерадіокомпаній, щодо яких було вирішено дати їм можливість привести свою діяльність до умов ліцензій, а також **56** моніторингів за дорученням керівництва Національної ради.

Впродовж 2016 року цільові моніторинги здійснювалися щодо:

- дотримання умов ліцензії стосовно частки національного аудіовізуального продукту (загальна кількість охоплених моніторингом телерадіоорганізацій – **30**);
- дотримання норм рекламного законодавства (**41** ТРО);
- законодавства про захист суспільної моралі (**30** ТРО);
- дотримання провайдерами програмної послуги вимог законодавства та рішень Національної ради щодо адаптації іноземних програм (**28**);
- прикордонного мовлення та інформаційної безпеки (**17** повних моніторингів і **20** наглядових);

Протягом 2016 року було проведено **12** тематичних моніторингів місцевих телерадіомовників щодо дотримання «Правил ведення мовлення у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті» з урахуванням змін, які цього року було внесено у ці правила. За результатами вибіркового моніторингу телерадіоорганізацій Харкова та області ознак порушення зазначених Правил **не зафіксовано**.

Здійснено 17 повних і 3 вибіркового моніторинги іноземних програм «Ностальгія», «Ретро», «Док24», «Усадьба», «Охота и рыбалка», «Охота и рыбалка HD», - стосовно них Нацрадою прийняті відповідні рішення.

Також періодично проводилися моніторинги стосовно телерадіомовлення у прикордонних населених пунктів області, де є фактична можливість перегляду та/або прослуховування телерадіопрограм українських і російських мовників; дотримання телерадіоорганізаціями Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України», яким забороняється розповсюдження і демонстрування фільмів, що містять популяризацію або пропаганду органів держави-агресора та їхніх окремих дій, виправдовують чи

визнають правомірною окупацію території України, а також трансляції фільмів, вироблених фізичними та юридичними особами держави-агресора; добові моніторинги місцевих і регіональних телекомпаній, які мають ліцензії Національної ради на мовлення в МХ-5 – з метою контролю за дотриманням ними умов ліцензій та норм чинного законодавства України тощо. Також було проведено моніторинги 30 ТРО на предмет виконання Закону України «Про захист суспільної моралі». Порухення норм зазначеного Закону України **не зафіксовано**.

Протягом 2016 року було проведено 19 перевірок телерадіокомпаній Харківської області. **Чотирьом** ліцензіатам за результатами перевірок Національна рада оголосила попередження.

**Статистика моніторингів,
здійснених у Харкові та Харківській області протягом 2016 року**

табл. 1

Область (регіон)	Кількість здійснених моніторингів					Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення				Кількість ТРО, до яких направлено повідомлення за результатами моніторингів (листів)	Кількість ТРО, за результатами моніторингу яких ініційовано призначення позапланових перевірок
	всього	Радіомовники	Телемовники	Провайдери програмної послуги	Кіл-ть вибіркового моніторингів*	всього	Радіомовники	Телемовники	Провайдери програмної послуги		
Всього за 2016	119	17	47	18	37	29	10	11	8	16	7

1. Дотримання Порядку подання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги інформації про структуру власності та відповідних форм документів телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги

У 2015 році набув чинності Закон України щодо дотриманням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги вимог щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), а за їх відсутності - про всіх власників та учасників телерадіоорганізації або провайдера програмної

послуги і всіх фізичних осіб та власників і учасників юридичних осіб на всіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами телерадіоорганізації або провайдера програмної послуги, про пов'язаних осіб та про структуру власності телерадіоорганізації або провайдера програмної послуги та почав діяти Порядок подання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги інформації про структуру власності та відповідних форм документів телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги (Закон України від 3 вересня 2015 року № 674-VIII).

ТРК та ППП Харківської області у більшості вчасно подали інформацію щодо розкриття власності, але окремі ТРК Харківщини не виконали вимог чинного законодавства (ТОВ «Прогресивні технології та комунікації», м. Харків (кабельний телемовник, логотип ПТК); ТОВ «Берізка-Телесистема», м. Харків (не працює з 01.09.2011р.); ТОВ «ІТ. Сервіс», м. Харків (не працює); ПрАТ «ТВ та РМ компанія Фора», м. Харків (мовлення не здійснює з 01.12.2015р.); ТОВ «ТРК «Епсілон ТВ», м. Харків (не працює з 20.05.2016р.); ТОВ «БАКАТ ТВ», Харківська обл. (не працює); ТОВ «Телекомпанія «ТОНІС-Ізюм», Харківська обл. (не працює з 12.04.2016); ТОВ «МЕДІАНЕТ-ІНВЕСТ», Харківська обл.). Після розгляду та винесення рішень щодо застосування санкцій справи розглядалися у суді, зокрема (ТОВ «ІТ. Сервіс», ТОВ «ТРК «Епсілон ТВ», ТОВ «МЕДІАНЕТ-ІНВЕСТ»)

2. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства щодо частки вітчизняного продукту в програмах (передачах)

8 листопада, набув чинності закон «Про внесення змін до Закону України "Про телебачення і радіомовлення» (щодо частки пісень державною мовою в музичних радіопрограмах і радіопередачах)», який запроваджує на радіо квоти на пісні українською мовою та ведення програм українською мовою. Квоти вводяться поступово, протягом трьох років.

Загалом закон передбачає:

- встановити 35-відсоткову квоту на пісні українською мовою для часових проміжків з 7:00 до 14:00 та з 15:00 до 22:00;

- квота вводиться поступово: протягом першого року – 25%, другого – 30%, третього – 35%;

- для радіостанцій, в яких ліцензією передбачено, що вони більше 60% продукту мовлять мовами ЄС, встановлюється пільгова квота на пісні українською мовою – 25%;

- квота на українську мову ведення ефіру – 60%;

- квота на мову ведення ефіру також вводиться поступово: протягом першого року – 50%, другого – 55%, третього – 60%.

Представництво Національної ради у Харківській області з метою надання методичної та консультативної допомоги керівникам місцевих ТРО постійно інформувало мовників стосовно дотримання норм законодавства.

У листопаді-грудні 2016 року спеціалісти секретаріату представника Національної ради у Харківській області проводили моніторинги діяльності телерадіоорганізацій на предмет дотримання співвідношення пісень вітчизняних авторів та виконавців, які звучать українською мовою, а також ведення ефіру та підготовка передач українською мовою.

За результатами **9** моніторингів телерадіоорганізацій були виявлені порушення закону про квоти (дотримання співвідношення пісень вітчизняних авторів та виконавців, які звучать українською мовою, а також ведення ефіру та підготовка передач українською мовою) радіомовниками ТОВ „ТРВК „Мастер”, м. Харків, ліц. НР № 00185-м від 12.02.2010; ТОВ «ТРК «СИМОН.» м. Харків, ліц. НР № 1491-м від 17.04.2002 р.; ТОВ «РАДІО «НОВА ХВИЛЯ», м. Харків, НР № 00282-м від 11.07.2016р. Відповідна інформація своєчасно надсилалася до Національної ради. Проведені позапланові перевірки та повторні моніторинги показали, що радіомовники усунули виявлені порушення.

Представництво Національної ради у Харківській області під час моніторингів та перевірок у продовж 2016 р. відслідковувало виконання Указу Президента України від 15 лютого 2010 року № 161 «Про концепцію державної мовної політики» та Закону України «Про засади державної мовної політики» щодо використання мов в інформаційній діяльності телерадіоорганізаціями.

Аналіз результатів моніторингів **30** телерадіокомпаній, здійснених у Харківській області протягом 2016 року, свідчить, що середньозважений показник частки

національного аудіовізуального продукту в ефірі ТРО області становив **89,8%**, у т. ч. телебачення – **87,9 %**, радіомовлення – **90,3%**.

У 2016 році частка трансляції творів вітчизняних авторів та виконавців, які звучали в ефірі радіокомпаній складала **65,4%**.

Середній відсоток використання української мови телерадіоорганізаціями протягом 2016 року - **59 %**, у власних програмах (передачах) - **73 %**; у програмах проводового радіо - **100 %**.

Під контролем працівників секретаріату представника Національної ради у Харківській області перебував стан реалізації принципу протекціонізму щодо розповсюдження програм і передач вітчизняного виробництва в багатоканальних телемережах. В тому числі – включення до кабельних мереж ретрансляції кримсько-татарського каналу «ATR».

3. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства про рекламу і спонсорування

У 2016 році у ході моніторингів щодо зафіксованих порушень Закону України «Про рекламу» ознак порушення вимог законодавства про рекламу і спонсорування порівняно із попередніми роками поменшало. Головним чином зафіксовано випадки невідокремлення реклами від інших передач. Слід зазначити, що протягом звітного періоду суттєво зменшилися обсяги реклами. Невикористаний рекламний час телерадіокомпанії розподіляли між іншими жанрами, які визначені в програмних концепціях мовлення.

Всі місцеві телерадіоорганізації Харківщини відгукувались на звернення голови Національної ради Ю. Артеменка щодо розміщення в ефірі соціальних роликів.

Окремо треба зазначити, що 6 травня 2016 року набуло чинності рішення Національної ради № 306 від 10.03.2016 про внесення змін до Системи візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції залежно від аудиторії, на яку вона розрахована. Вибіркові моніторинги свідчать, що телемовники дотримуються правил індексування кіновідеопродукції.

4. Підготовка до переходу на цифрове мовлення та впровадження мовленням громад

Щодо впровадження цифрового ефірного телевізійного мовлення в регіоні впродовж 2016 р. здійснювався системний аналіз існуючих проблем для подальшого їх вирішення, зокрема, стосовно: збору та узагальнення інформації, про бажання та можливості мовників Харківської області, які мають ліцензії на аналогове, але не мають ліцензій на цифрове мовлення, здійснювати цифрове мовлення; збереження (продовження дії ліцензій) аналогового мовлення до остаточного переходу на цифрове мовлення; наявності мовлення з території РФ у прикордонних районах Харківської області.

Зокрема, згідно з «Планом заходів щодо впровадження в Україні» цифрового телерадіомовлення» і пунктом 11 Плану «Визначення у кожній області на територіях, охоплених цифровим сигналом, кількості малозахисених громадян, які користуються виключно ефірним способом прийому програм аналогового телебачення, та підготовка пропозицій щодо визначення шляхів забезпечення малозахисених верств населення засобами прийому цифрового сигналу» – робота має бути проведена протягом червня 2017 р., і відповідальними за її проведення будуть облдержадміністрації та Адміністрація Держспецзв'язку. Попередня дата вимкнення аналогового мовлення в Україні, згідно з рішенням Кабінету міністрів від 06.04.2016 р. – 30 червня 2017 р.

Планом розвитку Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення передбачено аналіз охоплення територій цифровим сигналом, зони невпевненого прийому для покращення покриття цифровим сигналом.

Враховуючи те, що в окремих районах і населених пунктах прикордонних та наближених до державних кордонів областей відсутність ефірного аналогового та цифрового мовлення призведе до переорієнтування населення на іноземний інформаційний продукт і створить передумови до активного інформаційного впливу іноземних країн було відповідно поінформовано голів РДА щодо необхідності звернути увагу на проблему охоплення цифровим ефірним телевізійним мовленням; покращення українського мовлення, в тому числі за рахунок запровадження мовлення громад (малопотужного FM-радіо) – на базі проводового радіо чи інших ресурсів.

Щодо Харківській області 2016 р. Національна рада ухвалила рішення про звернення до "Українського державного центра радіочастот" щодо замовлення FM-частот для потреб місцевого мовлення - 7 радіочастот (попередньо вже замовили 20 радіочастот) у населених пунктах Балаклія, Байрак, Вишнева, Донець, Завгороднє, П'ятигірське, Савинці.

Також представником було розіслано листи щодо можливостей переходу до мовлення громад (малопотужного FM-радіо) мовникам регіону, поінформовано про перспективи переходу на малопотужне мовлення голів Обласної ради та ХОГА, голів РДА та голів Районних рад під час зустрічей із міськими головами та під час участі у круглих столах з інформаційної безпеки а також під час участі в ефірах у регіональних ЗМІ.

За підсумками опитування РДА (розіслано 26 листів, отримано 18 відповідей) на кінець року у чотирьох районах Харківської області (Балаклійському, Дворічанському, Красноградському, Сахновщинському) є наміри запровадження мовлення громад (малопотужного FM-радіо).

Окремо слід зазначити, що існує тенденція переходу мовників на технології IPTV (кабельне ТБ через інтернет-протокол, і для цифрових кабельних мереж застосовується склад УПП, залежно від території, на яку видана ліцензія) та ОТТ (інтернет) і DTH (супутник), де застосовується склад УПП для всієї території України, оскільки ці технології передбачають можливість надання послуги одразу по всій Україні.*

* З 01.01.2017 р. законодавством уведено в дію нові норми щодо універсальної програмної послуги.

5. Захист телерадіоінформаційного простору

За наявною інформацією, у прикордонних населених пунктах області є фактична можливість перегляду та/або прослуховування телерадіопрограм російських мовників з ретрансляторів, встановлених у м.м. Белгород, Шебекіне, Валуйки Російської Федерації. З листопада 2013 р. посилена їх потужність, зокрема у Белгороді та Шебекіному. За даними ДП ХОРТПЦ сигнали ефірного телевізійного мовлення з РФ можливо приймати в Вовчанському, Великобурлуцькому, Куп'янському, Печенізькому, Шевченківському, Дворічанському, Золочівському, Дергачівському, Богодухівському, Краснокутському, Харківському районах та м. Харкові. Телеканали з Белгороду, Шебекіного приймаються у радіусі 70-75 км (зона прямої видимості).

Населення цих районів охоплено аналоговим телевізійним мовленням загальнонаціональних українських та місцевих телеканалів за рахунок

радіотелевізійних передавальних станцій ДП ХОРТПЦ в населених пунктах: м. Харків, м. Куп'янськ, смт Великий Бурлук, смт Краснокутськ. При припиненні аналогового мовлення в Харківській області якість прийому сигналів з РФ значно покращиться, що кожен рік фіксується при проведенні піврічних профілактичних робіт на обладнанні ДП ХОРТПЦ.

Під час моніторингів та опитувань фахівців у 2016 році зафіксовано мовлення Російської Федерації:

У Вовчанському районі з Белгороду (20 телеканалів):

на частоті 43ТВК - Первый канал, Россия1, Россия2, Россия К, Россия 24, НТВ, Петербург-5 канал, Карусель, ОТР, ТВЦ

на частоті 46ТВК – РенТВ, Спас, СТС, Домашний, ТВ3, Спорт Плюс, Звезда, Мир, ТНТ, МУЗ ТВ.

За попередньою інформацією 80 % населення м. Вовчанська і більша частка жителів Вовчанського району у звичайному цифровому режимі (без підсилення) ці канали не приймають.

У Ізюмі та Ізюмському районі – за даними практичних досліджень у цифровому форматі мовлення РФ не виявлено.

У смт Дворічна у стандарті Т2 можна побачити 7 програм з РФ на 58 ТВК. Частково канали приймаються і в аналоговому форматі у Вовчанському, Великобурлуцькому, Дергачівському районах (Первый канал, Россия 1/Белгород, Россия 24, 5 канал, СТС, ТНТ), а також у Куп'янському, Печенізькому, Шевченківському, Дворічанському, Золочівському, Богодухівському, Краснокутському, Харківському районах та м. Харкові (Первый канал, Россия 1/Белгород).

Під час організації моніторингів і досліджень щодо розповсюдження телепрограм на території області, а також за даними опитувань службових осіб РДА, встановлено, що існує тенденція збільшення населення районів Харківської області, яке використовує супутникове мовлення та інтернет-телебачення - це близько 40%. Отже такий відсоток аудиторії користується послугами неконтрольованого інформаційного простору і може в тому числі дивитися канали та програми інших держав.

6. Підсумки

Упродовж 2016 року представник та секретаріат представника Національної ради у Харківській області здійснювали свою діяльність відповідно до Законів України «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» та відповідних нормативно-правових документів.

Серед пріоритетних напрямків роботи у 2016 році слід зазначити наступні:

- забезпечення захисту телерадіоінформаційного простору та інформаційної безпеки держави;
- контроль за дотриманням телеорганізаціями законодавства про квоти української мови;
- здійснення контролю за виконанням провайдерами програмної послуги рішень Національної ради та судових органів щодо припинення ретрансляції тимчасово заборонених іноземних програм, не адаптованих до вітчизняного законодавства;
- інформування місцевих телерадіокомпаній щодо рішень Національної ради, які стосуються їх діяльності;
- моніторинг ефіру телекомпаній області, які здійснюють діяльність в аналоговому та цифровому стандарті, стосовно розповсюдження антиукраїнської пропаганди;
- здійснення наглядових функцій щодо дотримання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги вимог законодавства України;
- сприяння поліпшенню показників роботи місцевими телерадіокомпаніями;
- виконання рішень та розпоряджень керівництва Національної ради;
- здійснення моніторинрів до перевірок та проведення планових перевірок;
- підготовка та надання службових записок щодо стану телерадіоінформаційного простору області;
- здійснення аналізу стану розвитку телерадіоінформаційного простору з метою подальшого інформування керівництва Національної ради;
- систематична робота зі скаргами телеглядачів, радіослухачів та абонентів провайдерів програмної послуги з подальшим контролем щодо їх усунення;
- ведення внутрішньої документації.

Упродовж звітного періоду представником та секретаріатом представника Національної ради у Харківській області підготовлено та надіслано до Національної ради **93** службові записки, надано **близько 20** консультацій стосовно підготовки пакету документів для отримання, переоформлення та анулювання ліцензій.

У 2016 році на адресу представника надійшло **76** звернень (**61** лист): **4** від громадян, **37** керівників телерадіокомпаній, **19** державних установ, **1** громадських об'єднань. Також представництво реагувало на звернення громадян і організацій онлайн: у телефонному режимі (63 звернення) та у соціальних мережах (25 звернень).

Працюють створені минулого року сторінка та група у соціальній мережі Facebook під назвою «Телерадіопростір Харківщини» з метою інформування про діяльність Національної ради та її представника в області, а також отримання зворотного зв'язку.

З метою збереження та розвитку телерадіопростору Харківської області у 2016 році робота представника Національної ради відбувалася у тісній співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими державними установами регіону (зокрема, МВС України та СБУ), засновниками телерадіоорганізацій, представниками громадських об'єднань та творчих спілок. Такі дії сприяли належним оцінкам громадськості щодо відкритості Національної ради та її представника в області, а також у розв'язанні суперечливих питань стосовно функціонування телебачення та радіомовлення на Харківщині.

7. Додатки:

DODATOK_1_Perevirki_Kharkivska_2016
DODATOK_2_Zmini_Kharkivska_2016
DODATOK_3_Prodovzennya_Kharkivska_2016
DODATOK_4_Vidacha_Rharkivska_2016
DODATOK_5_Anulyuvannya_Kharkivska_2016
DODATOK_6_Priznachennya_Kharkivska_2016
DODATOK_7_Perevirki_regionalni_Kharkivska_2016
DODATOK_8_Zmini_regionalni_Kharkivska_2016
DODATOK_9_Prodovzennya_regionalni_Kharkivska_2016
DODATOK_10_Vidacha_regionalna_Kharkivska_2016
DODATOK_11_Anulyuvannya_regionalni_Kharkivska_2016
DODATOK_12_Priznachennya_regionalni_Kharkivska_2016
DODATOK_13_Perevirki_zagalnonac_Kharkivska_2016
DODATOK_14_Zmini_zagalnonac_Kharkivska_2016
DODATOK_15_Prodovzennya_zagalnonac_Kharkivska_2016
DODATOK_16_Anulyuvannya_zagalnonac_Kharkivska_2016

DODATOK_17_Priznachennya_zagalnonac_Khakovska_2016
DODATOK_18_Okremi_rishennya_Khakovska_2016
DODATOK_19_Listi_informuvannya_Kharkivska_2016
DODATOK_20_Reestr_zagalnonac_i_regionalni_Khakovska_2016

Представник Національної ради України

з питань телебачення і радіомовлення

у Харківській області

Маслов Є. Ф.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Maslov', written in a cursive style.